

A Pécsi Ítéltábla a dr. Cég képviselő képviselte **felperes neve** felperesnek a Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda képviselte **alperes neve** (címe) alperes ellen kötelmi igény érvényesítése iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 29. sorszáma alatt kiegészített 8.G.40.086/2010/19. számú ítélete ellen az alperes 22. és 30. sorszáma alatt benyújtott fellebbezéseinek folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

### **Ítéletet:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság 29. sorszáma alatt kiegészített ítéletét részben megváltoztatja, az alperes 30.916,- (harmincezer-kilencszáztizenhat) forint késedelmi kamat megfizetésére kötelezését mellőzi, és az alperest terhelő marasztalást 21.517.042,- (huszonegymillió-ötszáztizenhétezer-negyvenkettő) forintra, és 18.848.902,- (tizennyolcmillió-nyolcszáznegyvennyolcezer-kilencszázkettő) forintnak 2009. október 16-ától, 2.668.140,- (kettőmillió-hatszázhatvannyolcezer-egyszáznegyven) forintnak 2010. január 15-étől a kifizetésig számított kamataira leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 422.500,- (négy százhuszonkettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget, és az állami adóhatóság felhívására 885.000,- (nyolcszáznyolcvanötezer) forint illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **Indokolás**

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 21.537.383,- forintot, és ebből 18.869.243,- forint után 2009. október 16-ától, további 2.668.140,- forint után 2010. január 15-étől a kifizetés napjáig járó kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes, mint ivóvíz átadó, és az alperes, mint ivóvíz átvevő között 1995. február 20-án „ivóvíz átadás-átvételi szerződés” megjelölésű okiratba foglalt megállapodás jött létre, melyben az átadó az átvevő részére a P-M Regionális Vízmű vízbázisáról ivóvíz átadására, az átvevő a víz ellenértékének megfizetésére vállalt kötelezettséget. 2002-ben a felek között tárgyalások indultak az ivóvíz átadási-

átvételi szerződés módosítása tárgyában, melyek eredményre nem vezettek. Az alperes 2006. szeptember 29-én kelt levelében közölte a felperessel, hogy az ivóvíz átadás-átvételi szerződést annak X.1. pontjának megfelelően 90 napos felmondási határidővel a 2006. üzleti év végére felmondja. Az alperes közölte azt is, hogy P város vízellátásának biztosításához a jövőben is igényt tart évi 500.000 m<sup>3</sup> víz átvételére, és kérte az erre vonatkozó árajánlat és szerződéstervezet megküldését. A felek között azonban újabb írásba foglalt szerződés nem jött létre. 2007. január 1-től a felek közötti ivóvíz, illetve ipari víz átadására és átvételére a korábbi írásba foglalt szerződés szerint kialakult gyakorlatnak megfelelően került sor, és a szolgáltatási díj elszámolása is így történt. A felek minden hónap első munkanapján az előző havi fogyasztás adatainak rögzítése céljából közös mérőóra leolvasást végeztek, a fogyasztás adatainak rögzítéséről 5 példányos jegyzőkönyv készült, melyből három példány az alperesnél kettő a felperesnél maradt. Az alpereshez került számlákat gazdasági és műszaki szempontból megvizsgálták, majd a vezérigazgató aláírása után a felperes részére az általa mérési adatok alapján számlázott összeget az alperes megfizette. Ez a gyakorlat 2009. októberéig zavartalanul működött.

2009. október 7-én a felperes a T. F.Zrt-től küldött telefaxból értesült arról, hogy P.M.J. Város Önkormányzata 2009. szeptember 30-i hatállyal felmondta az alperessel megkötött, a vízművek üzemeltetésére vonatkozó szerződést, továbbá ezzel egyidejűleg 2009. október 1.-én létrehozta a T.F Zrt.-t, és a közgyűlés e társaságot bízta meg P.Város vízi közműveinek kizárólagos üzemeltetésével. A T.F. Zrt. kérte a felperest, hogy a vízátvételt számára is biztosítsa. Az alperes a 2009. szeptember 1.-től kezdődő időszaktól az ivóvíz átadás számlázott díját nem fizette meg. A felperes a díjról több számlát is kiállított, és e számlákat az alperesnek megküldte.

A 2009. szeptember 1-től október 1-ig terjedő időszak ivóvíz és ipari víz elszámolása körében végzett mérőóra leolvasás 2009. október 1.-én történt meg, ennek során megállapították, hogy 56.253 m<sup>3</sup> ivóvíz, és 406 m<sup>3</sup> ipari víz elszámolható. A mérőóra leolvasásról készült jegyzőkönyvet a felperes részéről P. E. az alperes részéről G. J.írta alá, és látta el bélyegzővel. 2009. október 5-én reggel a felperes rendkívüli mérőóra leolvasást végzett a fogyasztás megállapítása végett, ezen a leolvasáson az alperes képviselőjében senki nem vett részt.

Az elsőfokú bíróság a felek jogviszonyát értékelve azt állapította meg, hogy a felek közt a víz átadása és átvétele tárgyában 1995. február 20-án határozatlan időtartamra közüzemi szerződés jött létre (Ptk. 387. §). A felek jogviszonyában a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. (Vtv.) szabályai tekintendők irányadónak. A Vtv. 13. § (3) bekezdése rögzíti, hogy a közüzemi tevékenységen nyújtott szolgáltatásért díjat kell fizetni. A Vtv. 13.§ (4) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján kiadott 38/1995.(IV.5.) Kormányrendelet 1.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a közműves ivóvízellátás és a közművel szennyvízelvezetés közüzemi szolgáltatás. A 3. § (1) bekezdése szerint erre a szolgáltatásra, illetőleg a szolgáltató részére végzett víz és szennyvíz átadás-átvételre a fogyasztónak a szolgáltatóval, illetőleg

az átadónak az átadóval szerződést kell kötnie. E szerződés az elsőfokú bíróság álláspontja szerint tárgyánál fogva kizárólag közüzemi szerződés lehet.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a 2006. szeptember 29-én kelt alperesi nyilatkozat tartalmilag nem a felek közötti szerződés felmondás útján történő megszüntetését, hanem csupán a szerződés módosítását eredményezte. Az alperes hangsúlyozta a felperes felé, hogy az 1995-ben megkötött szerződésben vállalt éves vízátvételi mennyiségnél kevesebbet kíván átvenni a felperestől, a szerződés felmondása pedig olyan szövegösszefüggésben szerepel, hogy az azonnal egy új szerződés megkötésére irányuló szándéknyilatkozat követi. A felek írásba foglalt új szerződést nem kötöttek, hanem az 1995-ben megkötött szerződés alapján közöttük kialakult gyakorlatot követték. Ebből a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felek között az 1995-ös szerződés megszüntetése „nem ment foganatba”, hanem a felperes a szolgáltatás tovább folytatásával, mint ráutaló magatartással az írásban kötött szerződés módosítására irányuló ajánlatot elfogadta (BH.1998.123.). Ezért az elsőfokú bíróság nem osztotta az alperesnek azt a jogi álláspontját, hogy a felek közötti szerződés hiányzik, így a felperes követelése jogalap nélküli.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az alperes az ivóvíz és az ipari víz átvételét és továbbértékesítését elismerte. Tényként fogadta el a bíróság azt is, hogy az alperes a víziközmű szolgáltatást, így a felperestől a vízátvételt ténylegesen 2009. október 5-éig végezte. A számlázott vízmennyiséget a 2009. október 1-jei mérőóra leolvasásról készült jegyzőkönyv, s a 2009. október 5-i rendkívüli mérőóra leolvasás adatai igazolják. Az ivóvíz számlázása a felperes által az alperesnek megküldött tájékoztató alapján történt. Ezt az alperes sem a tájékoztató megküldésekor, sem a tájékoztatón alapuló folyamatos számlázáskor - a perrel érintett időszakot kivéve - nem vitatta. Az ivóvíz átadása hatósági áras termék, az átadott ivóvíz ára 47/1999.(XII.28.) KHVM rendelet 2. számú mellékletén alapul. A DRV m.-i átadóponthoz a P. V. szolgáltatott víz legmagasabb ára 2009-ben 700.000 m<sup>3</sup>-ig 267,- forint volt. a felek az árban eltérően nem állapodtak meg, a felperes számlázása az adott egységár vonatkozásában helyes, ezért azt a bíróság elfogadta. Az ipari víz számlázása és az alperesnek megküldött ártájékoztató alapján történt, amit az alperes sem a tájékoztató megküldésekor, sem az azon alapuló folyamatos számlázáskor a perrel érintett időszakot kivéve nem vitatott. Az ipari víz ellenértékében a felperes P. Ü.-nek korábbi vezetője és az alperes korábbi vezérigazgatója állapodott meg szóban.

Az elsőfokú bíróság az alperest 1.950.000,- forint perköltség megfizetésére kötelezte, amely a lerótt illetékből és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a)-b) pontjai alapján számított jogtanácsosi munkadíjból áll.

Az ítéletet az elsőfokú bíróság 29. sorszám alatt kiegészítette és kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek további 30.916,- forintot. A kiegészítő ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a 100900337045. sorszámú számla késedelmes teljesítése miatt a felperesnek

30.916,- forinttal tartozott, melyet a per tartama alatt, a felperes kezdeményezte felszámolási eljárás megszüntetése érdekében fizetett meg. Az elsőfokú bíróság a felperes e keresetét azért találta mégis megalapozottnak, mert az alperes az eljárás során kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a Cstv. 26. § (3) bekezdése alapján teljesített a felperesnek, és e vonatkozásban jogfenntartással élt annak visszakövetelése tárgyában. A bíróság indokoltnak tartotta - az ítélet dolog intézményére tekintettel - a perben a felperesi keresetet az időközi alperesi teljesítés figyelmen kívül hagyása mellett elbírálni. Álláspontja szerint az alperes teljesítésének ténye a kiegészítő ítéletben foglalt marasztalás esetlegesen végrehajtására irányuló eljárásban veendő figyelembe.

Az ítélet és a kiegészítő ítélet ellen az alperes jelentett be fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtassa meg, és a keresetet teljes egészében utasítsa el. Arra hivatkozott, hogy a 38/1995.(IV.5.) Korm. rendelet 3. §-a szerint a felek írásbeli szerződést kötelesek kötni egymással. A víz átadás-átvételtre vonatkozó jogszabály előírja, hogy szerződést kell kötni, és meghatározza annak minimális tartalmát. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a)-h) pontjai szerint kötelező számos tartalmi követelményt elvileg sem lehet ráutaló magatartással meghatározni. Az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy miért hagyta figyelmen kívül az írásbeliség formai követelményét. Az alperes 16. sorszám alatt A/2. alatt csatolt okirati bizonyítékait és S. D. tanúvallomását figyelmen kívül hagyta, ezzel megsértette indokolási kötelezettségét, és hibás következtetést vont le a felek közötti szerződés érvényességére hatályosságára vonatkozóan. Az alperes álláspontja szerint a Korm. rendelet szabályaiba ütköző szerződés a Ptk. alapján semmis. Szóban, ráutaló magatartással nem lehet több millió köbméter vizet eladni egy állami tulajdonban levő és egy többségi önkormányzati tulajdonban levő társaság között. A szerződést az alperes rendes felmondással megszüntette. A felek között semmilyen vita nem volt a felmondás tekintetében, a szerződés értelmezésének szabadsága nem terjedhet odáig, hogy egy egyértelműen szövegezett felmondó nyilatkozatot a szerződés módosítására irányuló ajánlattételnek lehessen minősíteni. Az elsőfokú bíróságnak a felek jogi vitáját nem egy nem létező szerződés alapján kellett volna elbírálnia, hanem a keresetet annak valós jogalapja alapján kellett volna megítélnie, ezért ha a felperes keresete más jogi alapra helyezkedve megállna, akkor annak az elbírálása teljesen más tények, körülmények bizonyítását követelné meg. Az átadott ivóvíz, illetve ipari víz mennyisége és díja tekintetében is vitatta az alperes az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az alperes kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését is változtassa meg, véleménye szerint a perköltséget a bíróság jogszabálysértő módon nem mérsékelte, azt jelentősen eltúlzott mértékben állapította meg figyelemmel arra is, hogy a felperes nem ügyvédi képviseléssel járt el.

A kiegészítő ítélet megváltoztatását a felperes azért kérte, mert az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, illetve tévesen és hibásan értékelte azt a tényt, hogy az alperes a közte és a felperes közt 3.Fpk.14-11-000197. szám alatt folyamatban volt,

azóta jogerősen megszűnt felszámolási eljárás során a késedelmi kamatot - jogfenntartással ugyan, de - megfizette. A jogfenntartó nyilatkozat a teljesítés ténye szempontjából irreleváns. A jogfenntartó nyilatkozat nem változtat azon a tényen, hogy az adott fél másik részére teljesített, így a követelés nem áll fenn, ezért annak megfizetésére már nem lehet kötelezni.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a bizonyítékok helyes értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felek között az ivóvíz átadására szerződéses kapcsolat állt fenn. A feleknek a szerződéskötést illetően nem volt választásuk, a 38/1995.(IV.5.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése alapján az átadónak az átvevővel a fogyasztók ellátása érdekében szerződést kellett kötnie. A felek 2007. január 1-je után is az 1995-ben megkötött szerződés rendelkezései szerint jártak el, az alperes a vizet átvette, a víz mennyiségét a felek közös leolvasással határozták meg, és a víz ellenértékét az alperes megfizette.

A szerződés IV.1.1 pontja szerint a felek az átadandó víz ellenértékét az árhatóság által megállapított, és jogszabályban közzétett térítési díj alapján határozták meg. A víz átadás ellenértékében a felek a tárgyévet megelőzően október 31-éig voltak kötelesek egyeztetni. Az egyeztetés eredményeként kialakított díjat terjesztették fel az árhatósághoz. A felek ennek megfelelően jártak el a 2009. évre vonatkozó árak tekintetében is. 2008. október 28-án a felperes javaslatot tett az árakra, az alperes jelenlévő képviselői, Ny. I. és G. Z. jelezte, hogy a helyi vízdíj várható értéke miatt csak az infláció várható értékével azonos díjemelkedést tudnak elfogadni (8.G.25.535/2010/3. szám alatt csatolt egyeztetési jegyzőkönyv). A 47/1999.(XII.28.) KHVM rendelet 3. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a 2. számú mellékletben felsorolt közüzemi szolgáltató szervezetek egymásnak átadott (értékesített) ivóvizét legfeljebb az ott meghatározott díjat fizetik. Az ivóvizet átvevő új közüzemi szolgáltató szervezet esetén a 2. számú mellékletben megállapított vízmennyiséget időarányos meg kell osztani a régi és az új szolgáltató között. A rendelet 2009. szeptemberében és októberében hatályban volt, 2. számú melléklete a felperes M.-V.-nál átvevő vízműként az alperest jelölte meg. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az átvett víz ellenértékét helyesen határozta meg.

Alapítván vitatta az alperes a fellebbezésében az átvett ivóvíz mennyiségét A 47/1999.(XII.28.) KHVM rendelet 4. § (1) bekezdése szerint a díj fizetésének alapjául szolgáló vízmennyiséget vízmérővel, vízmérő hiányában a 3. számú melléklet és az 5. § szerinti átalánnyal kell meghatározni. Az átadott ivóvíz mennyisége meghatározásának módját a felek a szerződés II. pontjában rögzítették, és ennek megfelelően jártak el. 2009. október 1.-jén a felek közösen állapították meg a szolgáltatott víz mennyiségét. 2009. október 5-én azonban a felhasznált víz mennyiségének megállapításánál csak a felperes munkavállalója volt jelen. A jegyzőkönyvben rögzített átadott mennyiség 7981 m<sup>3</sup> volt. Ezt a mennyiséget a

másodfokú bíróság egybevetette a korábbi, közösen felvett jegyzőkönyvekben megállapított mennyiségekkel és megállapította, hogy a napi 1596,2 m<sup>3</sup> víz reális, a korábbi mennyiségeknek megfelelő érték.

Az elsőfokú bíróság az ítéletben részletesen felsorolta azokat a számlákat, amelyeket a felperes a 2009. szeptember 1.-jétől kezdődő időszaktól kiállított az ivóvíz átadás szolgáltatásról. Ezek között tüntette fel a felperes 100105778293. sorszámú, 20.341 forint összegű számláját. Ezen a számlán azonban a felperes nem a mohácsi vízbázison átadott ivóvíz ellenértékét tüntette fel, hanem a P. V. F., Sz.L. utca 4. szám alatti üdülőjének víz alapdíját, csatorna alapdíját, vízdíját, csatorna díját és vízterhelési díját. Az elsőfokú bíróság a 2011. január 28.-án megtartott tárgyaláson tájékoztatta a feleket arról, hogy a perben a felperest terheli a bizonyítási kötelezettség a tekintetben, hogy a peres felek között jogviszony jött létre, a jogviszony milyen jellegűnek minősíthető. A felperes ennek ellenére az említett számlára, illetve az abban megjelölt követelésére vonatkozó tényeket nem adta elő, követelését nem bizonyította, az alperes pedig a másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatában még azt a tényt is vitatta, hogy az alperesnek F.-n üdülője volt, a másodfokú bíróság ezért e részben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a 21.517.042 forint tőkemarasztalást e számla 20.341 forint összegével leszállította.

A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróságnak az átadott ipari víz mennyiségére és ellenértékére vonatkozó ténymegállapításaival, a bizonyítékok értékelésével is.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor az alperest a kiegészítő ítéletben késedelmi kamat megfizetésére kötelezte.

A Pp. 212. § (1) bekezdése szerint a bíróság a per érdemében ítélettel határoz. A per érdeme a keresettel érvényesített anyagi jogi igény elbírálását jelenti, a bíróság az ítéletben arról dönt, hogy a felperest megilleti-e a keresettel érvényesített követelés, jelen esetben arról, hogy az alperes köteles-e a felperesnek késedelmi kamatot fizetni. Az elsőfokú bíróság a felek egyező előadása alapján azt állapította meg, hogy az alperes a késedelmi kamatot a felperesnek megfizette, ennek ellenére az alperest azért kötelezte a kamat megfizetésére, mert az alperes a felszámolási eljárás tartama alatt a Cstv. 26.§ (3) bekezdése alapján teljesített és visszakövetelés vonatkozásában jogfenntartással élt. Erre tekintettel azonban nem lett volna helye az alperes marasztalásának, az alperes ugyanis a felperesnek a késedelmi kamatot megfizette, a felperesnek e kamattal már nem tartozik.

A másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak az alperesnek a perköltség megváltoztatására vonatkozó fellebbezését. Az elsőfokú bíróság a perköltséget a jogszabályoknak megfelelő összegben állapította meg, az illetékben meghatározott perköltség összege tartalmazza a 900.000,- forint kereseti illetéket is. Az elsőfokú bíróság nem sértett jogszabályt amikor a perköltség összegét nem mérsékelte.

A fenti indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, az alperes 30.916,- forint késedelmi kamat megfizetésére kötelezését mellőzi, és az alperest terhelő marasztalást 21.517.042,- és 18.848.902,- forintnak 2009. október 16-ától, 2.668.140,- forintnak 2010. január 15-étől a kifizetésig számított, az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott mértékű kamataira leszállította. Az alperes fellebbezése csekély részben vezetett eredményre, a másodfokú bíróság a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a fellebbezési eljárásban felmerült munkadíj megfizetésére. Ennek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

Az alperes a fellebbezés illetékéből 15.000,- forintot rótt le, az illeték-feljegyzési joga folytán feljegyzett további 885.000,- forint illeték megfizetésére a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.

P é c s, 2012. március 7.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. bíró